GEMEENTE
OOSTSTELLINGWERF

EUROPA AGENDA 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Europa en de gemeente: strategische context 4
   2.1. Europese Unie en lokale overheden 4
   2.2. Relevante Europese beleidsprioriteiten 5
   2.3. Invloed van EU-wetgeving op de gemeente 6

3. Visie en ambitie 7
   3.1. Visie op Europese samenwerking 7
   3.2. Ambities van de gemeente in Europees perspectief 7

4. Focuspunten gemeente Ooststellingwerf 9
   4.1. Circulaire Economie 9
   4.2. Plattelandsontwikkeling 9
   4.3. Sociale Cohesie 10

5. Governance 12
   5.1. Rol van het bestuur 12
   5.2. Rol van de ambtelijke organisatie 12

6. Conclusie en vooruitblik 14
   6.1. Hoofdlijnen van de Europa Agenda 14
   6.2. Focus voor de komende jaren 14

1. Inleiding

Ooststellingwerf is een gemeente met een rijke cultuur, prachtige natuur en een hoge leefkwaliteit voor inwoners en bezoekers. Het behoud van deze kwaliteiten vraagt voortdurende ontwikkeling en innovatie. Europese samenwerking biedt de gemeente Ooststellingwerf kansen om uitdagingen aan te gaan en kansen te benutten, door toegang te krijgen tot kennis, netwerken en financiële middelen vanuit de Europese Unie.

De aanleiding voor het opstellen van de Europa Agenda ligt in motie 60a ‘Subsidiologisch’, ingediend door LSO, D66 en GroenLinks tijdens de raadsvergadering over de programmabegroting in November 2023. Deze motie onderstreept de wens om strategisch gebruik te maken van Europese samenwerking en om proactiever deel te nemen aan relevante bijeenkomsten. Dit document dient als leidraad voor de gemeente om haar focus te richten op specifieke thema’s en om een helder kader te scheppen voor deelname aan Europese projecten. Met de Europa Agenda wil Ooststellingwerf haar mogelijkheden en ambities op het gebied van Europese samenwerking versterken.

Een belangrijke inspiratiebron voor deze agenda was het bezoek van de burgemeester, de wethouder en de teamleider aan het Huis van de Provincies tijdens de European Week of Regions and Cities in oktober 2024. Dit bezoek bood waardevolle inzichten in de kansen die Europese samenwerking biedt en versterkte de ambitie om als gemeente actiever deel te nemen aan Europese netwerken en initiatieven.

De Europa Agenda sluit nauw aan bij bestaande lokale en regionale beleidsdoelen. De gemeente Ooststellingwerf werkt aan duurzame economische ontwikkeling, sociale inclusiviteit en plattelandsontwikkeling. Europese samenwerking kan bijdragen aan deze doelen door kennisuitwisseling, innovaties en financiële ondersteuning.

Daarnaast speelt deze agenda een belangrijke rol in de bredere regionale samenwerking, bijvoorbeeld binnen het Friese netwerk en via initiatieven zoals Europapact Fryslân. Europapact Fryslân biedt ondersteuning bij het benutten van Europese fondsen en versterkt de samenwerking tussen Friese gemeenten. Door actief in te zetten op Europese samenwerking, kan Ooststellingwerf bijdragen aan de ambitie van Fryslân om tegen 2027 meer Europese middelen aan te trekken.

2. Europa en de gemeente: strategische context

2.1. Europese Unie en lokale overheden

De Europese Unie (EU) heeft een steeds prominentere rol in het beleid van lokale overheden, zoals gemeenten. Dit komt doordat veel Europese wet- en regelgeving direct van invloed is op de gemeentelijke beleidsvoering, van milieu en energie tot digitale transitie en sociale vraagstukken. Gemeenten staan voor de uitdaging om deze EU-beleidsprioriteiten effectief te vertalen naar lokale beleidsmaatregelen en om actief deel te nemen aan Europese samenwerkingsverbanden.

Een van de belangrijkste manieren waarop gemeenten hun invloed kunnen vergroten en hun positie binnen de EU kunnen versterken, is door het opbouwen van een sterk Europees netwerk. Dit netwerk helpt gemeenten om zichtbaarder te worden voor Europese projecten, maar biedt ook kansen om actief mee te draaien in dergelijke initiatieven. Het bijwonen van Europese bijeenkomsten en het deelnemen aan projecten zijn hierbij cruciale stappen. In oktober 2023 en 2024 is er bijvoorbeeld een delegatie van de gemeente Ooststellingwerf naar Brussel gegaan, waarbij het doel was om de banden met andere Europese gemeenten en partners te versterken en het netwerk uit te breiden. Het versterken van dit netwerk is een belangrijke voorwaarde om succes te boeken in Europese projecten, die gemeenten helpen bij het realiseren van hun eigen beleidsdoelen.

Het uiteindelijke doel is om, door mee te draaien in Europese projecten, bij te dragen aan de lokale doelstellingen, zoals duurzaamheid, economische ontwikkeling of sociale cohesie. Op termijn kan de gemeente zelfs de rol van lead-partner op zich nemen, waarbij zij verantwoordelijk is voor het aanvragen en beheren van subsidies en het coördineren van het gehele project. Deze rol vereist echter niet alleen financiële verantwoordelijkheid, maar ook uitgebreide kennis en ervaring in het leiden van internationale samenwerkingsverbanden. Daarom wordt het aangeraden om in eerste instantie als partner deel te nemen aan projecten, om zo ervaring op te doen en te leren van andere organisaties en gemeenten die meer expertise hebben in het leiden van Europese initiatieven.

2.2. Relevante Europese beleidsprioriteiten

Om succesvol te kunnen deelnemen aan Europese projecten, is het essentieel dat de gemeente haar beleid afstemt op de prioriteiten van de Europese Unie. De EU heeft de afgelopen jaren een aantal belangrijke doelstellingen gedefinieerd, die zowel gericht zijn op het behalen van de eigen Europese doelstellingen als op het versterken van de positie van de EU op het wereldtoneel.

De Europese Commissie heeft voor de periode 2024-2029 zeven kernprioriteiten vastgesteld die van bijzonder belang zijn voor gemeenten:

1. Een nieuw plan voor duurzame welvaart en concurrentievermogen in Europa
De EU streeft naar economische groei, ondernemerschap en innovatie door het concurrentievermogen, de welvaart en billijkheid te waarborgen. Gemeenten kunnen bijdragen door lokale initiatieven te ondersteunen die gericht zijn op duurzame economische ontwikkeling en het stimuleren van innovatie binnen de gemeenschap.

2. Een nieuw tijdperk voor Europese defensie en veiligheid
De EU wil de uitdagingen op het gebied van veiligheid en defensie aanpakken en de paraatheid en crisisbeheersing verbeteren. Lokale overheden spelen een cruciale rol in het versterken van de lokale veiligheid en het voorbereiden op crisissituaties, bijvoorbeeld door noodplannen te ontwikkelen en samen te werken met nationale veiligheidsdiensten.

3. Mensen ondersteunen, onze samenlevingen versterken en ons sociaal model verbeteren
Het bevorderen van sociale rechtvaardigheid, het vergroten van solidariteit in de samenleving en het waarborgen van gelijke kansen voor iedereen zijn speerpunten. Gemeenten kunnen dit ondersteunen door inclusieve beleidsmaatregelen te implementeren en programma's te ontwikkelen die sociale cohesie bevorderen.

4. Onze levenskwaliteit in stand houden: voedselzekerheid, water en natuur
De EU zet in op een concurrerend en veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem, het beschermen van biodiversiteit en het voorbereiden op klimaatverandering. Lokale overheden kunnen bijdragen door duurzame landbouwpraktijken te promoten, groene ruimtes te behouden en initiatieven voor klimaatadaptatie te ondersteunen.

5. Onze democratie beschermen en onze waarden hooghouden
Het beschermen en versterken van de democratie en het betrekken van burgers bij het vormgeven van de toekomst van de EU staan centraal. Gemeenten kunnen dit bevorderen door burgerparticipatie te stimuleren en transparante besluitvormingsprocessen te hanteren.

6. Europa in de wereld: onze invloed en partnerschappen benutten
De EU richt zich op het aangaan van partnerschappen en het bevorderen van economische stabiliteit wereldwijd. Lokale overheden kunnen deelnemen aan internationale samenwerkingsprojecten op het gebied van handel, cultuur of duurzame ontwikkeling om zo bij te dragen aan de mondiale positie van Europa.

7. Samen resultaten boeken en onze Unie voorbereiden op de toekomst
Er wordt gestreefd naar een moderne en versterkte EU-begroting en een ambitieuze hervormingsagenda om de gestelde doelen te bereiken. Gemeenten kunnen hieraan bijdragen door efficiënt gebruik te maken van EU-fondsen en deel te nemen aan hervormingsinitiatieven die de lokale gemeenschap ten goede komen.

2.3. Invloed van EU-wetgeving op de gemeente

De invloed van EU-wetgeving op de gemeentelijke praktijk is groot en steeds zichtbaarder. Gemeenten worden niet alleen geconfronteerd met richtlijnen en verordeningen, maar kunnen ook profiteren van de subsidiefondsen die de EU beschikbaar stelt voor lokale projecten. EU-wetgeving heeft invloed op verschillende beleidsdomeinen, zoals milieu, sociale wetgeving, werkgelegenheid, en economisch beleid.

Lokale overheden moeten ervoor zorgen dat hun beleid in overeenstemming is met de EU-wetgeving, en kunnen hierbij vaak rekenen op financiële ondersteuning van de EU. Bijvoorbeeld, gemeenten die bijdragen aan de doelstellingen van de Green Deal kunnen aanspraak maken op specifieke subsidies om duurzame projecten te realiseren. Dit geldt ook voor gemeenten die zich inzetten voor de digitale transformatie of die betrokken zijn bij grensoverschrijdende samenwerking.

Het aanspraak maken op projecten met EU-budget is echter niet zonder uitdagingen. Het vergt een goed begrip van de EU-regelgeving en een zorgvuldige administratie van projecten en subsidies. Gemeenten moeten verantwoording afleggen over de besteding van EU-gelden en de resultaten van hun deelname aan projecten. Daarom is het belangrijk dat gemeenten de nodige capaciteit ontwikkelen om effectief om te gaan met Europese samenwerking, zowel op het gebied van projectmanagement als financieel beheer.

Het vermogen om succesvol deel te nemen aan Europese projecten biedt gemeenten niet alleen de kans om te profiteren van Europese middelen, maar stelt hen ook in staat om bij te dragen aan de bredere Europese doelstellingen en de lokale gemeenschap te versterken door middel van internationale samenwerking en kennisdeling.

3. Visie en ambitie

3.1. Visie op Europese samenwerking

De gemeente Ooststellingwerf heeft de ambitie om de komende jaren sterker te integreren in de Europese samenwerking. Europa biedt tal van kansen, niet alleen in de vorm van subsidies en projecten, maar ook door het versterken van het netwerk en het uitwisselen van kennis en ervaringen met andere gemeenten en regio's. Vanuit deze visie wil de gemeente haar strategische samenwerking met Europese partners verder ontwikkelen, met als doel de lokale ambities te realiseren en bij te dragen aan de bredere Europese doelstellingen.

De gemeente erkent dat het voor succes essentieel is om niet zomaar op elke kans in te spelen, maar te focussen op de projecten die daadwerkelijk bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Dit betekent dat de gemeente zorgvuldig moet afwegen welke Europese initiatieven aansluiten bij haar eigen beleidsdoelen. Het doel is niet alleen om deel te nemen aan projecten, maar om projecten te selecteren die van meerwaarde zijn en daadwerkelijk bijdragen aan de ontwikkeling van de regio.

De bewustwording van Europa binnen de organisatie is een belangrijk aspect van deze visie. De gemeente moet haar interne kennis over de Europese Unie vergroten en medewerkers goed voorbereiden op de kansen die Europa biedt. Dit kan door deel te nemen aan Europese bijeenkomsten, het volgen van trainingen en het actief betrekken van medewerkers bij de Europese agenda. Het opstellen van een Europa Agenda draagt bij aan het structureren van de samenwerking en zorgt ervoor dat medewerkers de juiste informatie hebben om projecten effectief te kunnen uitvoeren.

3.2. Ambities van de gemeente in Europees perspectief

De gemeente Ooststellingwerf heeft een duidelijke ambitie om de komende jaren actief deel te nemen aan Europese projecten en samenwerking, met als doel de eigen beleidsdoelen te realiseren en bij te dragen aan de bredere Europese prioriteiten. De gemeente wil haar positie in Europa versterken door strategisch te investeren in de opbouw van netwerkcapaciteit en het vergroten van de interne kennis over Europese beleid en subsidiemogelijkheden.

De gemeente heeft hierbij de volgende ambities:

1. **Versterken van het netwerk in Europa**
   De gemeente stelt als ambitie om minimaal twee Europees gerelateerde bijeenkomsten per jaar bij te wonen, waarbij de nadruk ligt op het opbouwen van een netwerk en het verkrijgen van informatie over aankomende 'calls'. Het bouwen aan relaties met andere Europese gemeenten, organisaties en bedrijven is een belangrijke stap om als partner zichtbaar te zijn voor toekomstige Europese projecten.

2. **Vergroten van de interne capaciteit en kennis**
   Om de ambities op het gebied van Europese samenwerking te realiseren, is het noodzakelijk om voldoende personeelscapaciteit vrij te maken. Dit betekent dat er medewerkers in de organisatie verantwoordelijk moeten worden voor het opstarten van Europese projecten en het vergroten van de kennis over Europese wetgeving, subsidies en procedures. Door het aanwijzen van een specifiek aanspreekpunt wordt het proces van Europese samenwerking efficiënter en toegankelijker, zowel voor interne medewerkers als voor externe partners, zoals bedrijven.

3. **Actieve deelname aan Europese projecten**
   De gemeente is voornemens de komende jaren actief deel te nemen aan Europese projecten die bijdragen aan de realisatie van de gemeentelijke doelen, zoals verduurzaming, digitale innovatie en economische ontwikkeling. Bij de keuze voor projecten wordt nauwlettend gekeken naar de raakvlakken met de prioriteiten van de gemeente en de EU, zodat de projecten daadwerkelijk bijdragen aan de lokale en Europese doelstellingen. Het succes van deze projecten moet zowel op lokaal niveau als op Europees niveau worden gemeten.

4. **Bewustzijn en kennisdeling binnen de organisatie**
   Het vergroten van het Europese bewustzijn binnen de gemeentelijke organisatie is een prioriteit. De gemeente zal daarom medewerkers aanmoedigen om deel te nemen aan trainingen en Europaready-sessies, en zal de Europese doelstellingen actief meenemen in het beleid. Dit helpt niet alleen om het belang van Europa te onderstrepen, maar zorgt er ook voor dat medewerkers goed voorbereid zijn op de veranderende Europese wet- en regelgeving.

Hoewel de gemeente Ooststellingwerf zich nog in een beginfase bevindt wat betreft Europese samenwerking, is de ambitie om zich verder te ontwikkelen en actief bij te dragen aan Europese initiatieven duidelijk. De focus ligt daarbij niet alleen op het verkrijgen van subsidies, maar ook op het versterken van het netwerk, het vergroten van de interne kennis en het realiseren van projecten die zowel de gemeente als Europa ten goede komen. Dit omdat de gemeente niet alleen Europees beleid benut voor eigen ontwikkeling, maar zich ook inzet om op lokaal niveau een bijdrage te leveren aan Europese ambities. De komende jaren vormen een belangrijke periode waarin de gemeente Ooststellingwerf zich als een Europese speler wil positioneren, met een agenda die de basis legt voor duurzame, innovatieve en economische groei.

4. Focuspunten gemeente Ooststellingwerf

4.1. Circulaire Economie

Circulaire economie is een economisch model dat gericht is op het hergebruiken van grondstoffen, het minimaliseren van afval en het maximaliseren van de levensduur van producten en materialen. In tegenstelling tot het traditionele lineaire model van "nemen, maken, weggooien", streeft de circulaire economie naar een gesloten kringloop waarin grondstoffen opnieuw in het systeem worden gebracht. Dit draagt bij aan het verminderen van de ecologische voetafdruk, het behoud van natuurlijke hulpbronnen en het creëren van nieuwe economische kansen, zoals banen in recycling en hergebruik.

In de circulaire economie ligt de focus op het ontwerpen van producten die makkelijk gerepareerd, hergebruikt of gerecycled kunnen worden. Voorbeelden zijn het hergebruik van materialen in de bouw, het repareren van elektronische apparaten of het creëren van circulaire productieketens in de mode-industrie. De circulaire economie bevordert ook innovaties in technologieën en bedrijfsmodellen die grondstoffen efficiënter gebruiken.

De keuze van de gemeente Ooststellingwerf om de circulaire economie als focuspunt op te nemen, is niet toevallig. Circulaire economie speelt een cruciale rol in de verduurzaming van de regio, en de gemeente is zich ervan bewust dat Europa hierin een belangrijke aanjager is. Er wordt actief gelobbyd op verschillende niveaus, waaronder Nederlands, Noord-Nederlands en Fries verband, om de circulaire agenda onder de aandacht te brengen bij de Europese Unie. Dit gebeurt door samen te werken met andere gemeenten en regio’s die dezelfde ambitie delen en door deel te nemen aan Europese netwerken die circulaire initiatieven bevorderen.

De gemeente Ooststellingwerf kiest specifiek voor circulaire economie omdat het, naast de duidelijke milieuvoordelen, een duurzame economische ontwikkeling kan stimuleren. Circulaire praktijken kunnen bijdragen aan een efficiënt gebruik van grondstoffen en het creëren van nieuwe werkgelegenheid. Gezien de groeiende aandacht van de EU voor circulaire projecten, is de gemeente van mening dat deelname aan Europese initiatieven op dit gebied zowel lokaal als regionaal een belangrijke meerwaarde heeft. Door actief te lobbyen en mee te doen aan Europese projecten, kan Ooststellingwerf profiteren van financiering en expertise die nodig zijn om de circulaire transitie te versnellen en de lokale economie te verduurzamen.

4.2. Plattelandsontwikkeling

Plattelandsontwikkeling is het proces waarbij het platteland wordt versterkt op sociaal, economisch en ecologisch vlak. Het heeft betrekking op het verbeteren van de levenskwaliteit van de bewoners van plattelandsgebieden, het bevorderen van economische kansen, het versterken van de lokale infrastructuur en het ondersteunen van duurzame landbouw- en natuurbeheerpraktijken. Het doel is om plattelandsgebieden te laten profiteren van economische groei, terwijl tegelijkertijd de regionale identiteit en het milieu behouden blijven.

Plattelandsontwikkeling richt zich vaak op het verbeteren van de mobiliteit en het versterken van de economische sectoren die essentieel zijn voor het platteland, zoals landbouw, toerisme en lokale ondernemingen. Daarnaast speelt het ook een rol in het verbeteren van sociale

voorzieningen en het bevorderen van de leefbaarheid door het stimuleren van sociale interactie en gemeenschapsinitiatieven.

De keuze voor plattelandsontwikkeling als focuspunt is nauw verweven met de identiteit van de gemeente Ooststellingwerf. De gemeente is een typische plattelandsgemeente, met een groot aandeel groen en een landelijk karakter. Plattelandsontwikkeling speelt een belangrijke rol in het versterken van de regio, waarbij het doel is om de economie te verduurzamen, de leefbaarheid te verbeteren en te zorgen voor een goede infrastructuur die de mobiliteit vergemakkelijkt.

Mobiliteit is een specifiek aandachtspunt in de regio, aangezien het vervoer in plattelandsgebieden vaak beperkter is dan in stedelijke gebieden. De gemeente heeft te maken met een aantal kleinere kernen waar de bereikbaarheid soms moeilijk is, zowel voor bewoners als voor bedrijven. De gemeente wil zich inzetten voor een betere verbinding van deze kernen met elkaar en met grotere regionale knooppunten. Dit komt ook overeen met de bredere EU-ambities om het platteland beter te verbinden en economische kansen te creëren voor landelijke gebieden.

Ooststellingwerf heeft dan ook gekozen voor plattelandsontwikkeling als focuspunt omdat het zowel een sociaal als economisch aspect heeft. Via Europese programma's zoals LEADER kan de gemeente profiteren van financiering en ondersteuning bij het opzetten van projecten die de leefbaarheid en economische mogelijkheden op het platteland versterken. De samenwerking met andere plattelandsgemeenten binnen netwerken zoals de *P10* biedt de mogelijkheid om gezamenlijke initiatieven op te zetten en zo de regio als geheel te versterken.

4.3. Sociale Cohesie

Sociale cohesie verwijst naar de mate waarin leden van een gemeenschap zich met elkaar verbonden voelen en actief deelnemen aan het sociale, economische en culturele leven van hun omgeving. Het gaat om het bevorderen van wederzijds vertrouwen, solidariteit en sociale integratie. Sociale cohesie is essentieel voor het welzijn van een samenleving, omdat het zorgt voor een samenleving waarin mensen zich ondersteund en geaccepteerd voelen, ongeacht hun achtergrond.

In een samenleving met een sterke sociale cohesie is er een groot gevoel van verbondenheid, waardoor het voor mensen gemakkelijker wordt om samen te werken en zich verantwoordelijk te voelen voor hun omgeving. Sociale cohesie kan worden bevorderd door het ondersteunen van participatie, het tegengaan van discriminatie, het versterken van gemeenschappen en het bevorderen van gelijkheid.

Sociale cohesie is van groot belang voor de gemeente Ooststellingwerf, vooral gezien de uitdagingen die de kleine kernen van de gemeente met zich meebrengen. Deze kleinere dorpen hebben vaak te maken met vergrijzing, een afname van voorzieningen en een beperkte mate van sociale interactie tussen verschillende groepen binnen de gemeenschap. De gemeente heeft als doel om de sociale samenhang te versterken door in te zetten op inclusiviteit, participatie en het creëren van een sterke gemeenschapsgevoel.

De focus op sociale cohesie komt voort uit de noodzaak om de leefbaarheid in de regio te verbeteren, wat een belangrijke uitdaging is voor plattelandsgemeenten zoals Ooststellingwerf. Er is een groeiende behoefte om de sociale integratie van verschillende groepen, zoals ouderen,

jongeren, migranten en mensen met een beperking, te bevorderen. Door actief in te zetten op sociale cohesie wil de gemeente niet alleen de kwaliteit van leven voor haar inwoners verbeteren, maar ook het gevoel van verbondenheid en solidariteit in de regio versterken.

Bovendien speelt de EU een belangrijke rol in het ondersteunen van sociale cohesie door het beschikbaar stellen van subsidies voor projecten die gericht zijn op sociale inclusie en het bevorderen van een actieve participatie van inwoners in de samenleving. De gemeente Ooststellingwerf wil via deze Europese fondsen de lokale initiatieven op het gebied van sociale cohesie ondersteunen en ook leren van andere Europese regio's die met vergelijkbare uitdagingen te maken hebben. Het versterken van de sociale cohesie draagt bij aan een veerkrachtige samenleving, wat essentieel is voor het welzijn van de inwoners, vooral in de kleinere kernen.

5. Governance

5.1. Rol van het bestuur

Het bestuur van de gemeente Ooststellingwerf speelt een cruciale rol bij de implementatie en uitvoering van de Europese agenda. De gemeenteraad stelt de Europa Agenda vast, bepaalt de strategische richting en houdt toezicht op de voortgang. Daarnaast bewaakt de raad dat de Europese samenwerking in lijn is met de bredere gemeentelijke doelstellingen en dat er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om de ambities te realiseren.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van de agenda en de vertaling ervan naar concrete acties en projecten. Zij zorgen voor de integratie van Europese kansen in het bestaande beleid en monitoren de effectiviteit van de samenwerking met Europese partners.

De burgemeester fungeert als aanjager van de Europese agenda binnen de gemeente. Dit betekent dat hij een actieve rol speelt in het bevorderen van regionale en internationale samenwerking, het stimuleren van betrokkenheid bij Europese initiatieven en het zorgen voor bestuurlijke draagkracht binnen de organisatie. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in relevante netwerken en samenwerkingsverbanden en zorgt ervoor dat Europese ontwikkelingen en kansen tijdig worden gesignaleerd en benut. Daarnaast heeft hij een verbindende rol tussen bestuur, ambtelijke organisatie en externe partners, zoals andere overheden, kennisinstellingen en bedrijven.

Ook de wethouders spelen een belangrijke rol in de uitvoering van de Europese agenda. Wanneer Europese subsidies beschikbaar komen, draagt iedere wethouder verantwoordelijkheid voor het signaleren van relevante subsidiemogelijkheden binnen zijn of haar portefeuille. Zij zorgen ervoor dat deze kansen worden benut en geïntegreerd in gemeentelijke projecten en beleid. Daarnaast hebben zij een actieve rol in de afstemming met de ambtelijke organisatie en externe partners om Europese financiering effectief in te zetten voor de doelstellingen van Ooststellingwerf.

5.2. Rol van de ambtelijke organisatie

Voor een effectieve uitvoering van de Europese agenda is adequate ambtelijke ondersteuning noodzakelijk. Deze ondersteuning wordt vormgegeven door middel van een kerngroep Europa. In deze kerngroep zijn verschillende adviseurs vertegenwoordigd die afkomstig zijn uit diverse teams binnen de gemeente en die affiniteit hebben met Europese aangelegenheden. De kerngroep bestaat uit de volgende leden:

- Beleidsadviseur Sociaal Domein
- Beleidsadviseur Economische Zaken
- Teamleider Ruimte & Economie
- Programmamanager Duurzaamheid
- Directiesecretaris

De kerngroep Europa vormt de spil in de ambtelijke ondersteuning en advisering rondom Europese ontwikkelingen. De leden van de kerngroep hebben binnen hun eigen vakgebied een

signalerende, adviserende en uitvoerende rol. Zij dragen bij aan het vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie over de kansen en ontwikkelingen die Europa biedt. Dit doen zij door het delen van relevante informatie, het begeleiden van projecten en het ondersteunen van medewerkers bij het benutten van Europese subsidiemogelijkheden.

Daarnaast werkt de kerngroep Europa nauw samen met externe partners zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de provincie en Europese netwerken om kennis te vergaren en uit te wisselen. Door deze samenwerking blijft de gemeente op de hoogte van actuele ontwikkelingen en kan er strategisch worden ingespeeld op Europese kansen en uitdagingen.

De kerngroep Europa draagt bij aan een toekomstbestendige en proactieve houding van de gemeente ten aanzien van Europese ontwikkelingen. Door de inzet van de verschillende specialisten binnen de kerngroep wordt gewaarborgd dat de gemeente optimaal profiteert van de mogelijkheden die de Europese Unie biedt, zowel op beleidsmatig als financieel vlak.

Budget en Middelen

Om de doelstellingen van de Europese agenda effectief te realiseren, is een helder budget en de beschikbaarheid van voldoende middelen essentieel. Door te investeren in de volgende onderwerpen wordt een effectieve uitvoering van de Europese agenda mogelijk gemaakt:

1. Netwerkontwikkeling en internationale deelname: Deelname aan minimaal twee Europese bijeenkomsten, werkbezoeken en netwerkactiviteiten.

2. Subsidiebeheer en projectontwikkeling: Ondersteuning bij subsidieaanvragen en co-financiering van Europese projecten.

3. Interne kennisontwikkeling en training: Voor scholing en kennisdeling over Europese wetgeving en subsidiemogelijkheden.

4. Communicatie en bewustwording: Voor interne communicatie, voorlichtingscampagnes en organisatie van kennissessies.

Voor 2025 is een werkbudget van €25.000 beschikbaar gesteld voor Europa. In de Kadernota 2025 zal een aanvraag worden ingediend voor een budget van €25.000 voor 2026 en €25.000 voor 2027. Dit budget stelt de gemeente Ooststellingwerf in staat haar ambities op het gebied van Europese samenwerking te realiseren. Door gericht te investeren in netwerkontwikkeling, kennisopbouw en projectdeelname, versterkt de gemeente haar positie binnen Europa en draagt zij bij aan zowel lokale als Europese beleidsdoelstellingen.

6. Conclusie en vooruitblik

6.1. Hoofdlijnen van de Europa Agenda

De Europa Agenda van de gemeente Ooststellingwerf richt zich op het vergroten van de zichtbaarheid en actieve deelname aan Europese projecten, met als doel de gemeente te positioneren als een waardevolle partner binnen de Europese samenwerking. De hoofdlijnen van deze agenda zijn gebaseerd op de prioriteiten en doelen die de Europese Unie stelt, waarbij de gemeente strategisch kiest voor thema's die niet alleen aansluiten bij de lokale behoeften, maar ook bijdragen aan bredere Europese doelstellingen. De drie gekozen strategische focuspunten — circulaire economie, plattelandsontwikkeling en sociale cohesie — spelen hierbij een centrale rol.

De gemeente richt zich op:

- **Circulaire economie**: Door actief in te zetten op duurzame ontwikkeling en circulaire initiatieven, sluit Ooststellingwerf aan bij de bredere Europese Green Deal en streeft de gemeente naar een bijdrage aan de klimaatdoelen van de EU.
- **Plattelandsontwikkeling**: De gemeente speelt in op de uitdagingen die eigen zijn aan plattelandsgemeenten, zoals beperkte mobiliteit en het behoud van economische vitaliteit, en zoekt actief samenwerking met andere plattelandsgemeenten en Europese fondsen om haar ontwikkeling te versterken.
- **Sociale cohesie**: Ooststellingwerf legt de focus op het verbeteren van de leefbaarheid in de regio, vooral in de kleinere kernen. Door het versterken van sociale interactie en het bevorderen van inclusiviteit wil de gemeente bijdragen aan een sterkere sociale samenhang.

Deze thema's zijn zorgvuldig gekozen, omdat ze niet alleen belangrijk zijn voor de gemeente zelf, maar ook direct aansluiten bij de beleidsdoelen van de Europese Unie, wat de kansen vergroot om Europese subsidies en samenwerking te benutten.

6.2. Focus voor de komende jaren

Voor de komende jaren ligt de focus van de gemeente Ooststellingwerf op het verder versterken van haar positie binnen Europese netwerken en het vergroten van de interne kennis over Europa. Het is belangrijk om te erkennen dat de Europese samenwerking geen korte termijn project is, maar eerder een investering op lange termijn. Resultaten van Europese initiatieven en projecten komen vaak niet binnen een paar jaar tot volledigheid. De samenwerking met de EU vergt geduld, doorzettingsvermogen en een langetermijnvisie, waarbij het geven en nemen van kennis en netwerken centraal staat.

Er zijn verschillende concrete stappen die de gemeente wil zetten om haar Europese ambities waar te maken:

1. **Versterken van het Europese netwerk**: De gemeente zal minimaal twee keer per jaar deelnemen aan Europese bijeenkomsten, zoals conferenties en netwerk events, om haar zichtbaarheid te vergroten en nieuwe partnerschappen aan te gaan. Dit draagt bij aan het vinden van geschikte Europese projecten die passen bij de prioriteiten van de gemeente.

2. **Capaciteit en interne kennis vergroten**: De gemeente streeft ernaar om capaciteit vrij te maken voor de coördinatie van Europese samenwerking. Dit betekent onder andere het benoemen van een trekker van Europa die verantwoordelijk is voor het in kaart brengen van relevante EU-kansen, het beheren van projecten en het versterken van de Europese kennis binnen de organisatie.
3. **Actieve deelname aan Europese projecten**: De gemeente Ooststellingwerf wil in de komende jaren actief deelnemen aan Europese projecten, met name op het gebied van circulaire economie, plattelandsontwikkeling en sociale cohesie. Door als partner deel te nemen aan Europese projecten kan de gemeente ervaring opdoen en leren van andere regio's, wat bijdraagt aan de eigen ontwikkeling en het behalen van de lokale beleidsdoelen.

De EU werkt op een lange termijn schaal, waarbij geduld en doorzettingsvermogen essentieel zijn om daadwerkelijk resultaten te boeken. Het proces van netwerken, kennis delen en samenwerken met andere Europese regio's kan tijd kosten, maar de voordelen op de lange termijn zijn significant. De gemeente Ooststellingwerf is zich hiervan bewust en ziet deze samenwerking als een investering in de toekomst, met als doel het versterken van de lokale gemeenschap door middel van kennisdeling, duurzame ontwikkeling en versterkte sociale cohesie.